

На основу члана 186. став 1. Закона о здравственој заштити („Службени гласник РС”, бр. 107/05, 72/09 – др. закон, 88/10, 99/10, 57/11, 110/12 – УС и 119/12),

Министар здравља доноси

ПРАВИЛНИК

о специјализацијама и ужим специјализацијама здравствених радника и здравствених сарадника

"Службени гласник РС", бр. 10 од 30. јануара 2013, 91 од 18. октобра 2013, 113 од 20. децембра 2013, 109 од 11. октобра 2014, 53 од 11. јула 2018, 17 од 26. фебруара 2021, 77 од 8. јула 2022.

I. УВОДНА ОДРЕДБА

Члан 1.*

Овим правилником прописују се врсте, трајање и садржина специјализација и ужих специјализација, програми обављања специјализације, односно уже специјализације, начин обављања специјалистичког стажа и полагања специјалистичког испита, састав и рад испитних комисија, начин утврђивања и повраћаја трошкова специјализације, односно уже специјализације, услови које морају испуњавати здравствене установе и приватна пракса, односно Агенција за лекове и медицинска средства Србије за обављање специјалистичког, односно стажа из уже специјализације, образац индекса и дипломе о стеченом звању специјалисте, односно ужег специјалисте, као и поступак признавања стране исправе о специјализацији, односно ужој специјализацији.*

Овим правилником утврђују се минимални услови специјалистичког усавршавања доктора медицине, делимично изузеће од делова програма специјалистичког усавршавања доктора медицине и минимални услови специјалистичког усавршавања доктора денталне медицине.*

*Службени гласник РС, број 77/2022

II. ВРСТЕ И ТРАЈАЊЕ СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА И УЖИХ СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА

1. Врсте и трајање специјализација

Члан 2.

Доктори медицине могу се специјализовати у следећим гранама медицине, односно областима здравствене заштите:

1) интерна медицина;

1а) интернистичка онкологија;**

2) брисана је (види члан 1. Правилника - 113/2013-98)

- 3) инфектологија;
- 4) педијатрија;
- 5) неурологија;
- 6) психијатрија;
- 7) дечја неурологија;
- 8) дечја и адолесцентна психијатрија;
- 9) гинекологија и акушерство;
- 10) општа хирургија;
- 11) абдоминална хирургија;
- 12) васкуларна хирургија;
- 13) грудна хирургија;
- 14) ортопедска хирургија и трауматологија;
- 15) дечја хирургија;
- 16) неурохирургија
- 17) пластична, реконструктивна и естетска хирургија;
- 18) максилофацијална хирургија;
- 19) урологија;
- 20) кардиохирургија;
- 21) ургентна медицина;
- 22) анестезиологија, реаниматологија и интензивна терапија;
- 23) оториноларингологија;
- 24) офталмологија;
- 25) дерматовенерологија;
- 26) физикална медицина и рехабилитација;
- 27) општа медицина;
- 28) медицина рада;
- 29) радиологија;
- 30) радијациона онкологија;
- 31) нуклеарна медицина;

- 32) патологија;
- 33) судска медицина;
- 34) медицинска микробиологија;
- 35) клиничка биохемија;
- 36) клиничка фармакологија;
- 37) лабораторијска медицина;
- 38) имунологија;

38а) јавно здравље;***

- 39) хигијена;
- 40) епидемиологија;
- 41) социјална медицина;
- 42) спортска медицина;
- 43) трансфузијска медицина;
- 44) ваздухопловна медицина;*

45) медицинска статистика и информатика;*

46) палијативна медицина.**

Специјализације из става 1. овог члана трају од три до шест година, и то:***

- а) специјализације из тач. 38) и 39)–46) – три године;*****
- б) специјализације из тач. 3)–9) и 22)–37) и 38а) – четири године;*****
- в) специјализације из тач. 1)–2) и 10)–15), 17)–19) и 21) – пет година;*****
- г) специјализације из тач. 16) и 20) – шест година.*****

*Службени гласник РС, број 91/2013

**Службени гласник РС, број 109/2014

***Службени гласник РС, број 77/2022

Члан 3.

Доктори денталне медицине могу се специјализовати у следећим гранама денталне медицине, односно областима здравствене заштите***

- 1) превентивна и дечја стоматологија;
- 2) болести зуба и ендодонција;

- 3) стоматолошка протетика;
- 4) пародонтологија и орална медицина;****
- 5) ортопедија вилица;
- 6) орална хирургија;
- 7) максилофацијална хирургија;*
- 8) медицинска статистика и информатика.***

Специјализације из става 1. овог члана трају од три до пет година, и то:*

- а) специјализације из тач. 1)–6) и 8) – три године;***
- б) специјализација из тачке 7) – пет година.***

*Службени гласник РС, број 91/2013

**Службени гласник РС, број 109/2014

***Службени гласник РС, број 77/2022

Члан 4.

Магистри фармације** могу се специјализовати у следећим гранама фармације, односно областима здравствене заштите:

- 1) клиничка фармација;
- 2) медицинска биохемија;
- 3) токсиколошка хемија;
- 4) санитарна хемија;
- 5) испитивање и контрола лекова;
- 6) фармакотерапија;
- 7) фармацеутска технологија;
- 8) контрола и примена лековитих биљака;
- 9) социјална фармација;*
- 10) медицинска статистика и информатика.***

Специјализације из става 1. овог члана трају од две до четири године, и то:*

- а) специјализације из тач. 7), 8) и 9) – две године;***
- б) специјализације из тач. 1), 3), 4), 5), 6) и 10) – три године;***
- в) специјализација из тачка 2) – четири године.***

*Службени гласник РС, број 91/2013

**Службени гласник РС, број 77/2022

Члан 5.

Магистри фармације – медицински биохемичари** и магистри фармације – медицински биохемичари могу се специјализовати у следећим гранама фармације, односно областима здравствене заштите:

- 1) фармакотерапија;
- 2) медицинска биохемија;
- 3) санитарна хемија;
- 4) токсиколошка хемија;*

5) медицинска статистика и информатика.*

Специјализације из става 1. овог члана трају од три до четири године, и то:*

- а) специјализације из тач. 1), 3), 4) и 5) – три године;***
- б) специјализација из тачка 2) – четири године.***

*Службени гласник РС, број 91/2013

**Службени гласник РС, број 77/2022

Члан 6.*

Лица која обављају одређене послове здравствене заштите у здравственој установи односно приватној пракси, односно лица која чине тим са здравственим радницима у обављању здравствене делатности (здравствени сарадници) могу се, у зависности од завршеног факултета, односно од стеченог високог образовања, специјализовати у следећим областима здравствене заштите, и то:*

- 1) медицинска психологија – ако су завршили филозофски факултет (дипломирани психолог);***
- 2) медицинска физика – ако су завршили природно-математички факултет* смер – физичке хемије, електротехнички факултет смер дипломирани инжењер електротехнике,** односно физички факултет (дипломирани физичар);***
- 3) токсиколошка хемија – ако су завршили природно-математички факултет, односно хемијски факултет (дипломирани хемичар), дипл. физико-хемичари, инжењери технологије, инжењери пољопривреде и дипл. биолози;***

4) санитарна хемија – дипломирани хемичари, дипломирани физико-хемичари, инжењери технологије и инжењери пољопривреде.*

Специјализације из става 1. овог члана трају три године.*

*Службени гласник РС, број 91/2013

**Службени гласник РС, број 109/2014

2. Врсте и трајање ужих специјализација

Члан 7.

Доктори медицине специјалисти могу се у зависности од специјалности, специјализовати из следећих ужих специјалистичких грана и области здравствене заштите, и то:*

- 1) алергологија и клиничка имунологија – ако имају специјализацију из интерне медицине, педијатрије, дерматовенерологије, оториноларингологије и инфектологије;***
- 2) кардиологија – ако имају специјализацију из интерне медицине, педијатрије и инфектологије;***
- 3) пулмологија – ако имају специјализацију из интерне медицине, педијатрије;***
- 4) ендокринологија – ако имају специјализацију из интерне медицине, интернистичке онкологије, педијатрије и гинекологије и акушерства;***
- 5) нефрологија – ако имају специјализацију из интерне медицине, педијатрије и инфектологије;***
- 6) реуматологија – ако имају специјализацију из интерне медицине и педијатрије;***
- 7) гастроентерохепатологија – ако имају специјализацију из интерне медицине, интернистичке онкологије, педијатрије и инфектологије;***
- 8) хематологија – ако имају специјализацију из интерне медицине, трансфузиологије, интернистичке онкологије и педијатрије;***
- 9) геријатрија – ако имају специјализацију из интерне медицине, опште медицине и инфектологије;***
- 10) аудиологија – ако имају специјализацију из оториноларингологије;***
- 11) лабораторијска техника за изучавање протеина – ако имају специјализацију из клиничке биохемије и лабораторијске медицине;***

- 12) молекуларно биолошка и имунохемијска дијагностика – ако имају специјализацију из клиничке биохемије, лабораторијске медицине и инфектологије;*
- 13) клиничко биохемијска реуматологија – ако имају специјализацију из клиничке биохемије и лабораторијске медицине;*
- 14) лабораторијска дијагностика у онкологији – ако имају специјализацију из клиничке биохемије и лабораторијске медицине;*
- 15) лабораторијска ендокринологија – ако имају специјализацију из клиничке биохемије и лабораторијске медицине;*
- 16) професионална токсикологија – ако имају специјализацију из медицине рада, хигијене и интерне медицине;*
- 17) клиничка токсикологија – ако имају специјализацију из интерне медицине, педијатрије, клиничке фармакологије, ургентне медицине, анестезиологије, реаниматологије и интензивне терапије и медицине рада;*
- 18) оцењивање радне способности – ако имају специјализацију из медицине рада, опште медицине и интерне медицине;*
- 19) радиолошка заштита – ако имају специјализацију из медицине рада, хигијене, епидемиологије, радиологије и нуклеарне медицине;*
- 20) фертилитет и стерилитет – ако имају специјализацију из гинекологије и акушерства;*
- 21) фонијатрија – ако имају специјализацију из оториноларингологије;*
- 22) дерматовенеролошка микологија – ако имају специјализацију из дерматовенерологије;*
- 23) ангиологија – ако имају специјализацију из интерне медицине, неурологије, физикалне медицине и рехабилитације, дерматовенерологије, радиологије и специјализацију једне од хируршких грана;*
- 24) медицинска паразитологија и микологија – ако имају специјализацију из микробиологије са паразитологијом, медицинске микробиологије и инфектологије;*
- 25) вирусологија – ако имају специјализацију из медицинске микробиологије, микробиологије са паразитологијом и инфектологије;*
- 26) бактериологија – ако имају специјализацију из медицинске микробиологије, микробиологије са паразитологијом и инфектологије;*

- 27) дијетотерапија – ако имају специјализацију из хигијене, интерне медицине, педијатрије, медицине спорта и опште медицине;*
- 28) медицинска екологија – ако имају специјализацију из хигијене, медицине рада, опште медицине и клиничке фармакологије;*
- 29) клиничка генетика – ако имају специјализацију из једне од грана медицине;*
- 30) здравствено васпитање – ако имају специјализацију из опште медицине и свих превентивних грана медицине;*
- 31) неонатологија – ако имају специјализацију из педијатрије;*
- 32) баромедицина – ако имају специјализацију из било које гране медицине осим социјалне медицине, хигијене и епидемиологије;*
- 33) балнеоклиматологија – ако имају специјализацију из било које гране медицине, осим социјалне медицине;*
- 34) клиничка трансфузиологија – ако имају специјализацију из једне од грана медицине;*
- 35) судска психијатрија – ако имају специјализацију из психијатрије;*
- 36) болести зависности – ако имају специјализацију из психијатрије;*
- 37) перинатологија – ако имају специјализацију из гинекологије и акушерства;*
- 38) дечја физијатрија – ако имају специјализацију из физикалне медицине и рехабилитације;*
- 39) медицинска информатика – ако имају специјализацију из једне од грана медицине;*
- 40) клиничка неурофизиологија са епилептологијом – ако имају специјализацију из психијатрије, дечје и адолесцентне психијатрије, неурологије, дечје неурологије, педијатрије и инфектологије;*
- 41) клиничка фармакологија – фармакотерапија – ако имају специјализацију из интерне медицине, педијатрије, анестезиологије, реаниматологије и интензивне терапије, неурологије, психијатрије, клиничке фармакологије и инфектологије;*
- 42) дечја ортопедија и трауматологија – ако имају специјализацију из дечје хирургије и ортопедске хирургије и трауматологије;*
- 43) дечја урологија – ако имају специјализацију из дечје хирургије и урологије;*

44) ендокрина хирургија – ако имају специјализацију из опште хирургије, васкуларне хирургије, абдоминалне хирургије, грудне хирургије, дечје хирургије, максилофацијалне хирургије и оториноларингологије;*

45) медицинска цитологија – ако имају специјализацију из патологије;*

46) клиничка патологија – ако имају специјализацију из патологије;*

47) онкологија – ако имају специјализацију из гинекологије и акушерства, интерне медицине, нуклеарне медицине, неурохирургије, педијатрије, неурологије, дерматовенерологије, радиологије, опште хирургије, ортопедске хирургије и трауматологије, пластичне, реконструктивне и естетске хирургије, урологије и оториноларингологије;*

48) медицина бола – ако имају специјализацију из анестезиологије, реаниматологије и интензивне терапије, интерне медицине, педијатрије, неурологије, физикалне медицине и рехабилитације, опште медицине, опште хирургије, абдоминалне хирургије, васкуларне хирургије, грудне хирургије, ортопедске хирургије и трауматологије, дечје хирургије, неурохирургије, пластичне, реконструктивне и естетске хирургије, максилофацијалне хирургије, урологије, кардиохирургије, психијатрије, дечје и адолесцентне психијатрије, инфектологије, радиологије, клиничке фармакологије;*

49) неурорадиологија – ако имају специјализацију из радиологије;*

50) интервентна радиологија – ако имају специјализацију из радиологије;*

51) дигестивна радиологија – ако имају специјализацију из радиологије;*

52) епидемиологија заразних болести – ако имају специјализацију из јавног здравља, епидемиологије, хигијене, социјалне медицине, медицине рада, опште медицине и инфектологије;**

53) епидемиологија хроничних незаразних болести – ако имају специјализацију из јавног здравља, епидемиологије, хигијене, социјалне медицине, медицине рада, опште медицине и инфектологије;**

54) трансплантологија са трансфузиологијом – ако имају специјализацију из интерне медицине, педијатрије, неурологије, опште хирургије, абдоминалне хирургије, васкуларне хирургије, грудне хирургије, ортопедске хирургије и трауматологије, дечје хирургије, пластичне, реконструктивне и естетске хирургије, максилофацијалне хирургије, урологије, кардиохирургије,

офталмологије, анестезиологије, реаниматологије и интензивне терапије, имунологије и трансфузијске медицине;*

55) педијатријска дерматовенерологија, ако имају специјализацију из дерматовенерологије;*

56) педијатријска анестезиологија, ако имају специјализацију из анестезиологије, реаниматологије и интензивне терапије;*

57) лапароскопска хирургија, ако имају специјализацију из опште хирургије, абдоминалне хирургије, дечје хирургије, урологије и гинекологије и акушерства;*

58) кардиоваскуларна и торакална анестезија, ако имају специјализацију из анестезиологије, реаниматологије и интензивне терапије;*

59) гинеколошка онкологија, ако имају специјализацију из гинекологије и акушерства;*

60) интензивна медицина – ако имају специјализацију из анестезиологије, реаниматологије и интензивне терапије, интерне медицине, инфектологије, педијатрије, неврологије и ургентне медицине.*

Уже специјализације из става 1. овог члана трају 12 месеци.

*Службени гласник РС, број 17/2021

**Службени гласник РС, број 77/2022

Члан 8.

Магистри фармације* – специјалисти медицинске биохемије могу се у зависности од специјалности, специјализовати из следећих ужих специјалистичких грана и области здравствене заштите, и то:

1) клиничка имунохемија – **магистри фармације*** – специјалисти медицинске биохемије;

2) клиничка ензимологија – **магистри фармације*** – специјалисти медицинске биохемије;

3) лабораторијска ендокринологија – **магистри фармације*** – специјалисти медицинске биохемије.

Уже специјализације из става 1. овог члана трају 12 месеци.

*Службени гласник РС, број 77/2022

III. ПРОГРАМИ ОБАВЉАЊА СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА И УЖИХ СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА

Члан 9.

Специјализације, односно уже специјализације обављају се по програмима којима је утврђен обим, садржај и план спровођења теоријске и практичне наставе и практичног стручног рада, као и знања и вештине које се стичу.

Специјализације доктора медицине и доктора денталне медицине обављају се у пуној сатници и пуном обиму према програму прописаном овим правилником у здравственој установи која испуњава услове прописане овим правилником и најмање у временском трајању из Прилога V. тач. 5.1.3., 5.1.4. и 5.3.3. директиве пренесене Законом о регулисаним професијама и признавању професионалних квалификација.*

Програми обављања специјализација и ужих специјализација одштампани су уз овај правилник и чине његов саставни део.

*Службени гласник РС, број 77/2022

IV. НАЧИН ОБАВЉАЊА СПЕЦИЈАЛИСТИЧКОГ СТАЖА И ПОЛАГАЊЕ
СПЕЦИЈАЛИСТИЧКОГ ИСПИТА, САСТАВ И РАД ИСПИТНИХ КОМИСИЈА,
ОБРАЗАЦ ИНДЕКСА И ДИПЛОМЕ

Члан 10.*

Здравствени радници и здравствени сарадници, по добијању решења министра здравља о давању сагласности на одобрену специјализацију, односно ужу специјализацију, започињу обављање специјалистичког стажа даном уписа на одговарајући факултет здравствене струке (у даљем тексту: факултет).*

Специјалистички стаж обавља се под надзором ментора кога специјализанту одређује факултет писменом одлуком.*

Факултет може специјализанту променити ментора и одредити другог ментора.*

Ментор је специјалиста исте специјалистичке гране за коју се специјализант усавршава с најмање пет година специјалистичког стажа. Ментор је у радном односу на факултету. Изузетно, у случају када се уводи нова специјализација, ментор може бити доктор медицине специјалиста сродне гране специјализације за коју се спроводи програм специјалистичког усавршавања с најмање пет година специјалистичког стажа.*

За новоуведене специјализације ментор може бити специјалиста те новоуведене специјализације и без пет година специјалистичког стажа.*

Ментор може истовремено водити највише пет специјализаната.*

Ментор израђује распоред усавршавања, учи специјализанта теоријском и практичном знању и вештинама из програма

специјализације, прати и оцењује напредак специјализанта, редовно проверава знања специјализанта путем провере знања и вештина, колоквијума, семинарске радње и процењује успешност обављеног усавршавања.*

*Службени гласник РС, број 77/2022

Члан 11.*

Специјалистички стаж из специјализације, односно уже специјализације обавља се на одговарајућем факултету, здравственој установи, односно Агенцији за лекове и медицинска средства Србије, који испуњавају услове утврђене овим правилником.*

Специјализант има обавезу да по предлогу ментора најмање половину специјалистичког стажа проведу на клиникама неког универзитетског центра. Специјализант може по предлогу ментора, део специјалистичког стажа у трајању до три месеца, да обави у некој другој здравственој установи која обавља здравствену делатност на терцијарном нивоу здравствене заштите.*

Специјализација се обавља у пуној сатници и пуном обиму у установи која испуњава услове из овог правилника. Теоријски део програма обавља се у пуној сатници и пуном обиму на факултету. Специјалистичко оспособљавање подразумева да специјализант обавља све активности предвиђене програмом у здравственој установи која испуњава услове из овог правилника и укључује дежурство специјализанта у здравственој установи, под надзором специјалисте са пет година радног искуства после положеног специјалистичког испита, који је предмет специјализације.*

Специјализација обухвата садржај прописан програмом и стицање оспособљавања: теоријско знање, практичне и клиничке вештине прописане програмом специјализације.*

За исход специјализације одговорни су ментор и специјализант.*

*Службени гласник РС, број 77/2022

Члан 12.

О обављању специјалистичког стажа води се специјалистичка књижица – индекс на Обрасцу 1 који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Специјализант и ментор редовно воде специјалистичку књижицу – индекс у којем записују обављене обавезе из програма специјализације и напредак специјализанта.*

*Службени гласник РС, број 77/2022

Члан 13.*

Специјализација се завршава полагањем специјалистичког испита, а ужа специјализација се завршава одбраном рада уже специјализације* након обављеног целокупног програма специјализације, односно уже специјализације.***

*Службени гласник РС, број 91/2013

**Службени гласник РС, број 77/2022

Члан 14.

Специјалистички испит састоји се из три дела, и то:

- 1) теста;
- 2) практичног дела;
- 3) усменог испита.

Коначна оцена за специјалистички испит формира се на основу сва три дела испита.

Члан 15.

Садржај специјалистичког испита је следећи:*

1) Тест садржи најмање 15, а највише 20 питања из области здравствене заштите у оквиру те специјализације* из програма специјализације.**

У тесту морају бити заступљене све гране медицине, односно области здравствене заштите у оквиру те специјализације* из програма специјализације (банка тест питања).***

Специјализант мора тачно одговорити на најмање 60% питања у тесту да би био оцењен позитивно.*

Положен тест је услов наставка специјалистичког испита.*

2) Практични део испита специјализант полаже, зависно од гране специјализације, најкасније на дан полагања усменог испита.*

3) Усмени испит полаже се пред испитном комисијом.*

*Службени гласник РС, број 109/2014

**Службени гласник РС, број 77/2022

Члан 16.

Специјалистички испит из специјализације, односно уже специјализације полаже се пред испитном комисијом, која се образује на факултетима здравствене струке.

Испитна комисија се састоји од председника, најмање два члана и одговарајућег броја заменика.

Председник и чланови комисије морају бити наставници факултета.

Испитне комисије образују се за сваку врсту специјализације, односно уже специјализације на матичном факултету.

Испит се може одржати само пред испитном комисијом у пуном саставу.

Ментор не може бити председник, односно члан испитне комисије специјализанту којем је ментор.*

*Службени гласник РС, број 77/2022

Члан 17.*

Специјализант стиче услове за полагање специјалистичког испита након обављеног целокупног прописаног теоријског и практичног програма специјализације и након положених колоквијума прописаних специјализацијом.*

Специјализант, после стицања услова за полагање испита приступа полагању испита у року од шест месеци.*

*Службени гласник РС, број 77/2022

Члан 18.

Здравственом раднику и здравственом сараднику коме је током специјалистичког стажа, у складу са прописом којим се уређује област рада, утврђено мировање радног односа, у рок за стицање услова за приступање полагању испита не рачуна се период мировања радног односа.

Здравственом раднику и здравственом сараднику који одсуствује са рада из оправданих разлога утврђених законом (боловање дуже од шест месеци, трудноћа, компликације у вези са одржавањем трудноће, породилско одсуство и одсуство ради неге детета), рок за стицање услова за приступање полагању испита рачуна се од истека периода за који су трајали наведени разлози.

Члан 19.

По завршеном специјалистичком испиту испитна комисија оцењује здравственог радника, односно здравственог сарадника оценом „одличан“, „врло добар“, „добар“ или „није положио“.

Члан 20.

Здравствени радник, односно здравствени сарадник који не положи испит, може да полаже тај испит у роковима који не могу бити краћи од шест месеци од дана полагања испита.

Члан 21.

Здравственом раднику, односно здравственом сараднику који је положио специјалистички испит издаје се диплома о стеченом стручном називу специјалисте на Обрасцу 2, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Здравственом раднику, који је **одбранио рад*** из уже специјализације издаје се диплома о стеченом стручном називу специјалисте уже специјализације на Обрасцу 3, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

*Службени гласник РС, број 91/2013

V. УСЛОВИ КОЈЕ МОРАЈУ ИСПУЊАВАТИ ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ И ПРИВАТНА ПРАКСА, ОДНОСНО АГЕНЦИЈА ЗА ЛЕКОВЕ И МЕДИЦИНСКА СРЕДСТВА СРБИЈЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКОГ, ОДНОСНО СТАЖА ИЗ УЖЕ СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈЕ

*Службени гласник РС, број 77/2022

Члан 22.*

Специјалистички стаж из специјализације обавља се у здравственој установи и приватној пракси, односно, Агенцији за лекове и медицинска средства Србије (у даљем тексту здравствена установа) која поред прописаних услова за обављање здравствене делатности испуњава и следеће услове:*

- 1) да има запослених на неодређено време најмање двоје специјалиста одговарајуће специјалности са пет година радног искуства у одговарајућој специјалности после положеног специјалистичког испита;***
- 2) да има организациону јединицу одговарајуће специјалности и у редовном раду обавља већину процедура које су предвиђене прописаним програмом специјализације;***
- 3) да има на лечењу број пацијената који је довољан за потребан број практичних процедура који је прописан програмом специјализације, као и да се обавља довољан број практичних процедура потребних за усавршавање специјализаната;***
- 4) да има на располагању стручњаке других струка и других специјалности, како би се омогућило да специјализант стекне компетенцију тимског рада у нези пацијента;***
- 5) да има и да спроводи план усавршавања специјализаната и да транспарентно спроводи специјалистичко усавршавање;***
- 6) да спроводи стручне активности;***

7) да има стручну библиотеку и да је претплаћена на добијање научних и стручних публикација, односно часописа и доступност стручних радова у електронској форми;*

8) да има медицинско-техничке уређаје за спровођење лечења пацијената предвиђених програмом специјализације;*

9) да има организоване активности на подручју праћења квалитета здравствене заштите;*

10) да на једног специјалисту из тачке 1) овог става нема више од два здравствена радника, односно два здравствена сарадника који се већ налазе на специјализацији.*

Специјалистички стаж из уже специјализације може се обављати на клиници и другој здравственој установи, односно организационој јединици здравствене установе која испуњава услове прописане за клинику.*

Изузетно од става 1. тач. 1) и 2) овог члана из области нових грана специјализације, специјалистички стаж се може обављати у здравственој установи која има најмање двоје специјалиста сродне специјалности запослене на неодређено време.*

*Службени гласник РС, број 77/2022

Члан 22а*

Здравствена установа која испуњава услове прописане овим правилником доставља факултету елаборат и доказе о испуњавању услова утврђених овим правилником за обављање специјализације.*

Факултет са здравственом установом склапа споразум за спровођење одређеног дела специјализације ако здравствена установа испуњава услове за обављање здравствене делатности и услове прописане овим правилником и програмом специјализације.*

Здравствена установа објављује на својим интернет страницама податке који део специјализације може да обави у сарадњи с факултетом.*

О свакој промени услова здравствена установа обавештава факултет.*

Ако здравствена установа не испуњава услове за спровођење специјалистичког стажа, факултет ће раскинути споразум из става 2. овога члана, а специјализант ће специјалистичко усавршавање наставити у другој здравственој установи која испуњава услове за обављање специјалистичког усавршавања из одређене гране специјализације.*

*Службени гласник РС, број 77/2022

VI. ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНЕ ИСПРАВЕ О СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈИ И УЖОЈ СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈИ*

*Службени гласник РС, број 17/2021

Члан 23.*

Здравствени радник који је завршио специјализацију, односно ужу специјализацију у иностранству, односно здравствени сарадник који је завршио специјализацију у иностранству, може обављати здравствену делатност, односно одређене послове здравствене заштите, ако одговарајућа високошколска установа здравствене струке изврши признавање стране исправе о специјализацији, односно ужој специјализацији.*

Поступак признавања стране исправе о специјализацији, односно ужој специјализацији врши се подношењем захтева здравственог радника, односно здравственог сарадника из става 1. овог члана, за признавање стране исправе о специјализацији, односно ужој специјализацији одговарајућој високошколској установи здравствене струке, у складу са законом.*

Високошколска установа здравствене струке на основу извршене процене, решењем одлучује о признавању, односно непризнавању стране исправе о специјализацији, односно ужој специјализацији.*

*Службени гласник РС, број 17/2021

Члан 23а*

Факултет је надлежан за признавање стране професионалне квалификације специјалисте и спроводи поступак предвиђен Законом о регулисаним професијама и признавању професионалних квалификација и закона којим се уређује општи управни поступак.*

Факултет признаје аутоматски професионалну квалификацију доктора медицине специјалисте уписану у тач. 5.1.3, 5.1.4. и доктора денталне медицине специјалисте уписану у тачку 5.3.3. из Прилога V. Директиве држављанину државе потписнице ЕЕП-а и држављанину Републике Србије, ако је приложен документ из те тачке.*

У случајевима оправдане сумње, факултет може тражити од надлежних тела државе потписнице ЕЕП-а потврду да професионална квалификација испуњава минималне услове оспособљавања из чл. 33, 34. односно члана 38. Закона о регулисаним професијама и признавању професионалних квалификација.*

Факултет признаје аутоматски професионалну квалификацију доктора медицине специјалисте и доктора денталне медицине специјалисте, на основу стечених права, ако је подносилац захтева држављанин државе потписнице ЕЕП-а или држављанин Републике Србије, ако је специјалистичко оспособљавање започело пре референтног датума и ако приложи потврду надлежног тела државе потписнице ЕЕП-а о професионалном искуству (стечена права) да је стварно и законито обављао специјалистичку делатност о којој је реч најмање три године узастопно, у оквиру пет година пре њеног издавања, односно потврду о испуњавању услова из чл. 33, 34, и 38. Закона о регулисаним професијама и признавању професионалних квалификација.*

Услов специјалистичког усавршавања захтева поседовање јавне исправе о завршеним универзитетским студијама у складу са Законом о регулисаним професијама и признавању професионалних квалификација.*

Факултет може затражити документе из Прилога VII. директиве.*

Доктору медицине који је положио специјалистички испит пред Европским савезом медицинских специјалиста (УЕМС) и стекао диплому додељену од Европског савеза медицинских специјалиста факултет може признати назив специјалисте одређене гране.*

Ако је доктор медицине положио специјалистички испит из става 7. овог члана, факултет ће приликом признавања професионалне квалификације утврдити да ли је подносилац захтева обавио прописани програм специјализације према условима из овог правилника.*

*Службени гласник РС, број 77/2022

Члан 236*

Факултет признаје у општем систему признавања професионалну квалификацију специјалисте стечену у држави потписници ЕЕП-а када подносилац захтева не испуњава услове за признавање професионалног искуства ни аутоматско признавање.*

Услов специјалистичког усавршавања захтева поседовање јавне исправе о завршеним универзитетским студијама у складу са Законом о регулисаним професијама и признавању професионалних квалификација.*

Специјализација обављена у држави потписници ЕЕП-а признаје се ако ниво, услови, програм и временско трајање специјализације обављене у држави потписници ЕЕП-а те стечена знања и вештине

битно не одступају од нивоа, услова, програма, временског трајања, знања и вештина прописаних овим правилником.*

Факултет примењује начело пропорционалности и утврђује да ли су компетенције које је подносилац захтева стекао у држави потписници ЕЕП-а или трећој држави током свог професионалног искуства или у оквиру целоживотног образовања, такве природе да у потпуности или делимично обухватају битно различит садржај.*

Ако факултет утврди битно различите садржаје поступа према Закону о регулисаним професијама и признавању професионалних квалификација примењујући закон којим се уређује општи поступак.*

*Службени гласник РС, број 77/2022

Члан 23в*

Факултет признаје у општем систему признавања професионалну квалификацију специјалисте стечену у трећој држави.*

Услов специјалистичког усавршавања захтева поседовање јавне исправе о завршеним универзитетским студијама у складу са Законом о регулисаним професијама и признавању професионалних квалификација.*

Експерт специјалиста факултета дужан је да упореди програм специјализације према којем је подносилац захтева започео и завршио специјализацију са важећим програмом специјализације из овог правилника и да изради мишљење.*

Специјализација обављена у трећој држави признаје се ако ниво, услови, програм и временско трајање специјализације обављене у трећој држави и стечена знања и вештине битно не одступају од нивоа, услова, програма, временског трајања и знања и вештина прописаних овим правилником.*

Факултет примењује начело пропорционалности и утврђује да ли су компетенције које је подносилац захтева стекао у држави потписници ЕЕП-а или трећој држави током свог професионалног искуства или у оквиру целоживотног образовања, такве природе да у потпуности или делимично обухватају битно различит садржај.*

Ако факултет утврди битно различите садржаје поступиће према Закону о регулисаним професијама и признавању професионалних квалификација примењујући закон којим се уређује општи управни поступак.*

*Службени гласник РС, број 77/2022

VIa НАЧИН УТВРЂИВАЊА И ПОВРАЋАЈА ТРОШКОВА СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈЕ, ОДНОСНО УЖЕ СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈЕ

*Службени гласник РС, број 77/2022

Члан 23г*

Здравствена установа, односно приватна пракса дужна је да закључи уговор са здравственим радником, односно здравственим сарадником, којим се уређују међусобна права, обавезе и одговорности у вези са специјализацијом, односно ужом специјализацијом.*

Здравствени радник, односно здравствени сарадник дужан је да у здравственој установи у јавној својини проведе у радном односу, по завршеној специјализацији, односно ужој специјализацији, двоструко дужи период од периода трајања специјализације, односно уже специјализације, за време које је финансирао послодавац.*

Изузетно од става 2. овог члана, здравствени радник, односно здравствени сарадник може раскинути уговор из става 1. овог члана, односно уговор о раду са здравственом установом у јавној својини и у краћем периоду од периода из става 2. овог члана, уз обавезу да надокнади трошкове специјализације, односно уже специјализације, који не обухватају износ зараде и накнаде зараде здравственог радника, односно здравственог сарадника за време трајања специјализације, односно уже специјализације.*

Накнаде трошкова специјализације, односно уже специјализације, које је здравствени радник, односно здравствени сарадник у обавези да надокнади здравственој установи, обрачунавају се сразмерно времену које је здравствени радник, односно здравствени сарадник провео у здравственој установи у јавној својини по завршеној специјализацији, односно ужој специјализацији, узимајући у обзир обавезу из става 2. овог члана.*

*Службени гласник РС, број 77/2022

VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 24.

Здравствени радници и здравствени сарадници који су започели обављање специјалистичког стажа до дана ступања на снагу овог правилника, обавиће специјалистички стаж на следећи начин:

– уколико специјализација траје дуже од четири године, специјалистички стаж ће се обавити по одредбама овог правилника;

– здравствени радници који су започели обављање уже специјализације до дана ступања на снагу овог правилника обавиће стаж у целости по одредбама прописа по којима су започели специјалистички стаж.

Члан 25.

Здравствени радници који су стекли звање специјалисте по раније важећим прописима, могу се уже специјализовати по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог правилника – до 1. јануара 2018. године.

Изузетно од става 1. овог члана здравствени радници који су стекли звање специјалисте по раније важећим прописима, као и здравствени радници који су уписали специјализације у школској 2010/2011. години, уже специјализације из области васкуларне хирургије, кардиохирургије, хирургије дигестивног система и ургентне хирургије обављају по раније важећим прописима.*

*Службени гласник РС, број 53/2018

Члан 25а*

Одредбе овог правилника о магистрима фармације односе се и на дипломиране фармацеуте.*

Одредбе овог правилника о магистрима фармације – медицинским биохемичарима односе се и на дипломиране фармацеуте – медицинске биохемичаре.*

Одредбе овог правилника о докторима денталне медицине односе се и на докторе стоматологије.*

Програми, који чине саставни део овог правилника, о дипломираним фармацеутима односе се и на магистре фармације.*

Програми, који чине саставни део овог правилника, о дипломираним фармацеутима – медицинским биохемичарима односе се и на магистре фармације – медицинске биохемичаре.*

Програми, који чине саставни део овог правилника, о докторима стоматологије односе се и на докторе денталне медицине.*

*Службени гласник РС, број 77/2022

Члан 26.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о специјализацијама и ужим специјализацијама здравствених радника и здравствених сарадника („Службени гласник РС”, број 63/10).

Члан 27.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 110-00-241/2012-03

У Београду 24. децембара 2012. године

Министар,

проф. др **Славица Ђукић Дејановић**, с.р.

Прилози

НАПОМЕНА ИЗДАВАЧА:

У Прилогу I:

Правилником о изменама и допунама Правилника о специјализацијама и ужим специјализацијама здравствених радника и здравствених сарадника ("Службени гласник РС", број 109/2014), додата је тачка 1а (види члан 7. Правилника - 109/2014-40), промењене су тач. 33, 34, 37. и 43. (види чл. 8, 9, 10. и 11. Правилника - 109/2014-40).

Правилником о изменама и допунама Правилника о специјализацијама и ужим специјализацијама здравствених радника и здравствених сарадника ("Службени гласник РС", број 91/2013), додати су програми: 45. Медицинска статистика и информатика и 46. Палијативна медицина (види члан 9. Правилника - 91/2013-47).

Правилником о изменама и допунама Правилника о специјализацијама и ужим специјализацијама здравствених радника и здравствених сарадника ("Службени гласник РС", број 53/2018), измењене су тачке 17. Пластична, реконструктивна и естетска хирургија и 34. Медицинска микробиологија (види чл. 3. и 4. Правилника - 53/2018-188).

Правилником о изменама и допунама Правилника о специјализацијама и ужим специјализацијама здравствених радника и здравствених сарадника ("Службени гласник РС", број 77/2022), додата је тачка 38а. (види члан 21. Правилника - 77/2022-46).

У Прилогу V:

Правилником о изменама и допунама Правилника о специјализацијама и ужим специјализацијама здравствених радника и здравствених сарадника ("Службени гласник РС", број 91/2013), замењен је програм 48. (види члан 12. Правилника - 91/2013-47).

Правилником о изменама и допунама Правилника о специјализацијама и ужим специјализацијама здравствених радника и здравствених сарадника ("Службени гласник РС", број 109/2014), замењена је тачка 1. (види члан 12. Правилника - 109/2014-40).

Правилником о изменама и допунама Правилника о специјализацијама и ужим специјализацијама здравствених радника и здравствених сарадника

("Службени гласник РС", број 109/2014), додате су тач. 52-54. (види члан 13. Правилника - 109/2014-40).

Правилником о изменама и допунама Правилника о специјализацијама и ужим специјализацијама здравствених радника и здравствених сарадника ("Службени гласник РС", број 53/2018), додате су тачке 55-59. (види чл. 5. Правилника - 53/2018-188).

Правилником о изменама и допунама Правилника о специјализацијама и ужим специјализацијама здравствених радника и здравствених сарадника ("Службени гласник РС", број 17/2021), додата је тачка 60. (види члан 6. Правилника - 17/2021-20).

[I Програми специјализација и ужих специјализација у медицини](#)

[II Програми специјализација за специјалности у стоматологији](#)

[III Програми специјализација за специјалности у фармацији](#)

[IV Програми специјализација за специјалности из којих се специјализују здравствени сарадници](#)

[V Програм специјализација за уже специјализације](#)

[VI Обрасци](#)